

Agrupació Astronòmica

C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic
(Barcelona)
Tel. 938 864 154
<http://www.astroosona.org>
e-mail: astrooso@astroosona.org

Vic, 2011-04-05

Benvolguts consocis:

1. VISITA A L'OBSERVATORI DEL PIC DU MIDI DE BIGORRE. Aquesta sortida, amb 33 assistents, va anar molt bé, fins i tot el temps ens va respectar força i només vam tenir una mica de núvols a dalt a l'observatori que encara ens van permetre veure un tros de la cadena pirenaica, que s'anava tapant i destapant. La visita va ser molt interessant i fins i tot vam tenir l'oportunitat de veure el telescopi més gran, que duu el nom de Bernard Lyot, que té un mirall de 2 m de diàmetre i que és el més gran de França.

2. ALTRES VISITES I OBSERVACIONS. Des de la circular anterior hem fet les visites programades a les excavacions de la casa Masferrer, a les noves instal·lacions de l'Escola de Dibuix a l'edifici de la Farinera i la visita al Pic du Midi ja esmentada. També hem fet dues observacions a l'escola Farigola, de Seva (una de nit i una de dia) i una altra a l'escola La Sinya, de Vic.

3. VISITES DEL PRESENT TRIMESTRE. Us recordem novament la visita a l'arxiu històric i l'Observatori del Pare Cazador, a Sant Julià de Vilatorrada serà el dissabte 9 d'abril. Aquesta visita es farà conjuntament amb els membres de la Societat Catalana de Gnomònica. En aquesta sortida es visitarà també l'actual Observatori de Meteovilatorrada i un conjunt

gnomònic que consta de diversos rellotges de sol anomenat L'Àngel de la Concòrdia. Ens trobarem a les 10:30 al Col·legi del Roser.

4. OBSERVACIÓ PÚBLICA DEL MERCAT DEL RAM. També us recordem l'observació pública a la plaça Major de Vic que, com en altres anys, es farà la vigília del Mercat del Ram. Aquest any serà el divendres dia 15 d'abril, a les 9 del vespre. Us hi esperem.

5. ACTIVITATS I CONFERÈNCIES DEL SEGON TRIMESTRE. Al final d'aquesta circular trobareu el detall de les activitats i conferències del trimestre vinent, que resulta una mica curt ja que enguany la Pasqua s'escau molt avall en el calendari. Dintre aquest programa destaquem l'observació i visita que es farà divendres 3 de juny a Can Partagàs, masia rehabilitada de Canovelles, seu de "Art Cervesers", on es podrà veure el procés d'elaboració de les cerveses artesanes. Seguidament hi haurà una observació astronòmica oberta al públic. La visita està vinculada a la conferència sobre aquest mateix tema que s'haurà fet el dimarts de la mateixa setmana. Hi anirem en cotxes particulars, sortint del lloc de costum a les 7 de la tarda. Els interessats a participar-hi cal que s'apunten a la llista oberta a l'Agrupació, especificant si tenen algunes places lliures als seus cotxes.

6. BIBLIOTECA. Darrerament s'ha començat la tasca de recol·locació dels llibres de la biblioteca, que havíem hagut de retirar dels armaris amb motiu de l'ampliació i pintura dels locals. Com tots els assistents a les conferències ja han pogut comprovar, hem comprat unes prestatgeries noves obertes, que permeten veure millor els llibres del nostre fons. Us recordem que els socis poden demanar llibres en préstec temporal d'acord amb el Reglament que l'any passat va aprovar la Junta i que ja se us va comunicar.

7. QUOTES. A mitjan de març es va dur a terme el cobrament de les quotes d'enguany. Els socis que paguen en efectiu tenen els rebuts disponibles al nostre local i la poden venir a abonar quan els vagi bé.

8. ADRECES ELECTRÒNIQUES. Fem una nova crida als socis que tinguin adreça electrònica que ens la facilitin a fi que els puguem enviar les notificacions i circulars per aquest mitjà, la qual cosa ens permet estalviar costos i feina, cosa que agraiem sincerament.

Cordialment.

LA JUNTA

PROGRAMA D'ACTIVITATS. 2n TRIMESTRE DE 2011

Abril

Dimarts 26: Conferència LA LLUNA (I) , per Josep M. Casals, Doctor enginyer industrial. En aquesta primera sessió parlarem de les teories sobre l'origen de la Lluna, l'astre més pròxim a nosaltres i del qual sorprenentment no hem parlat gaire, també parlarem dels seus paràmetres astronòmics i de les seves característiques físiques.

Maig

Dimarts 3: Conferència LA LLUNA (II), per Josep M. Casals, Doctor enginyer industrial.

En aquesta segona sessió ens dedicarem bàsicament a repassar la superfície lunar amb els seus mars, cràters i muntanyes i també veurem una interessant presentació de fotografies que mostren molt clarament fenòmens lunars com la libració i l'evolució de les fases.

Dijous 5: OBSERVACIÓ PÚBLICA des del nostre observatori, a les 9 del vespre.

Dimarts 10: Projectió de fotografies de la sortida al Pic du Midi de Bigorre que es va fer els dies 12 i 13 de març passats.

Dimarts 17: Conferència SALUT I MEDICINA ALS HOSPITALS BAIXMEDIEVALS: EL CAS DE LA CORONA D'ARAGÓ (CA. 1300 -1500), per Teresa Huguet (SCHCT - CEHIC-UAB)

Sovint s'assumeix que la majoria d'hospitals entre els segles XIII i XV van ser institucions adreçades a l'acollida dels menys afavorits, pelegrins, pobres, etc. per damunt d'espais de cura saludable. La historiografia recent tanmateix ha posat èmfasi en aspectes significatius de la pràctica relacionada amb la salut i la malaltia en aquests espais com ara la nutrició, el descans, la higiene, etc. Aquests i altres comencen a ésser interpretats com a elements operatius en la manera amb la qual aquestes institucions proveïren cura física a l'hora que consol espiritual. Els hospitals medievals poden també il·luminar altres aspectes de la cura del cos en la seva relació amb el desenvolupament urbà com ara el rol d'homes i dones en tant que agents hospitalaris i curadors dels malats. Les fonts hospitalàries baixmedievals tenen doncs enormes potencialitats per tal d'entendre millor qüestions com ara: la pràctica mèdica ja estudiada en d'altres escenaris com ara la llar, la concepció medieval del cos, la segregació ja fos per motius ètnics o bé de gènere en relació a la malaltia, la mena de cures que es posen en pràctica, etc. Aquests aspectes han estat sorprenentment desatesos a les nostres contrades. La conferència aspira a estimular l'atenció envers els hospitals medievals com a espais de cerca de salut, així com a analitzar els factors que influïren en la cura dels malats des d'una perspectiva comparada en relació al què ja sabem pel que fa a d'altres països occidentals en el mateix període.

Dimarts 24: Conferència CHARLES DARWIN: DE L'EXPEDICIÓ DEL BEAGLE A "L'ORIGEN DE LES ESPÈCIES" (II), per Albert Pedro Font. Catedràtic de secundària de Biologia- Geologia, naturalista i ornitòleg d'afició.

Continuació de la conferència iniciada el trimestre passat, en la qual repassarem la vida d'aquest gran naturalista, sobretot durant el seu viatge a bord del Beagle, on va fer nombroses observacions que acompanyades d'altres posteriors i moltes reflexions utilitzà per elaborar la teoria de l'evolució per selecció natural. Aquesta teoria la va presentar en el seu llibre "L'origen de les espècies mitjançant la selecció natural, o la conservació de les races afavorides per la lluita per la vida" que portà a una nova concepció del món.

Dimarts 31: Conferència ELABORACIÓ ARTESANAL DE CERVESA, per Albert Tintó, Doctor en biologia i Mestre cerveser.

La conferència tractarà del procés d'elaboració artesanal de la cervesa, les seves principals característiques i les diferències entre aquest producte i la cervesa industrial. També es comentaran les propietats i beneficis per la salut que aporta el consum moderat d'aquest tipus de beguda. Al final de la xerrada es podrà tastar alguna d'aquestes cerveses produïdes artesanalment.

Juny

Dijous 2: OBSERVACIÓ PÚBLICA des del nostre observatori, a les 9 del vespre.

Divendres 3: Visita i observació a Can Partagàs (Canovelles), tal com es detalla al cos de la circular. Sortida a les 7 de la tarda.

Dimarts 7: Conferència: ESPIADIMONIS, NÀIADES, SABATERS I CUQUES DE CAPSA. ELS MACROINVERTEBRATS AQUÀTICS COM A INDICADORS D'ESTAT ECOLÒGIC DELS RIUS D'OSONA, per Marc Ordeix i Rigo, coordinador del CERM, Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis - Museu Industrial del Ter, i Núria Sellarès i Oró, tècnica de recerca i custòdia del CERM

Els macroinvertebrats aquàtics són poc coneguts, exceptuant els sabaters, que llisquen damunt la pel·lícula d'aigua i, les fases aèries d'alguns, com els espiadimonis. Hi ha una gran diversitat d'invertebrats, que per si mateixos posseeixen un valor incalculable i, a més, serveixen com a indicadors de qualitat de l'aigua de rius i zones humides de tot el món. En concret, els tècnics del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis - Museu Industrial del Ter fan servir aquests animals per a determinar i fer seguiments de la qualitat ecològica dels rius i rieres de tot Catalunya. En aquesta xerrada podrem conèixer els macroinvertebrats i l'estat ecològic dels rius i rieres d'Osona, des de l'any 2002 fins a l'actualitat.

Dimarts 14: Conferència ELS COMETES, per Mn. Ricard Lázaro, llicenciat en Humanitats. Des de la més remota Antiguitat els cometes han cridat l'atenció dels éssers humans pel seu caràcter diferent als altres objectes celestes, el seu ràpid moviment i el caràcter imprevisible i inesperat de la seva aparició i desaparició, i en molts casos la seva espectacularitat i bellesa. Farem un repàs als principals cometes documentats, especialment al Halley, així com a la seva naturalesa, la seva procedència, les recents visites de sondes a alguns d'ells, la seva representació en l'art i la seva influència cultural en la societat humana, com per exemple al Segle de les Llums que va començar amb la reflexió d'un autor, Bayle, sobre el pas d'un cometa i va arribar a l'apogeu amb la comprovació de l'encert del càlcul del retorn del cometa Halley.

Dimarts 21: Conferència INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA A LA CASA MASFERRER: NOUS ELEMENTS PER CONÈIXER LA TRAMA URBANA DE LA CIUTAT DE VIC, per Anna Gómez Bach, Arqueòloga i professora de la UAB.

L'excavació arqueològica realitzada a la Casa Masferrer a finals de 2010 ha permès recuperar nivells d'època moderna, medieval i romana de la ciutat de Vic. Tot i que l'estudi es trobi en curs de realització, amb els elements existents ens aproximarem al coneixement de l'evolució de la trama urbana, en un dels punts més emblemàtics de la ciutat.

NOTES:

Totes les activitats es faran al local de l'Agrupació, c. del Pare Xifré 3, 3r, 1^a. Vic, a les 8 del vespre, llevat d'indicació expressa en sentit contrari.

El lloc de trobada per a les sortides serà al c. de la Laura, entre la Torre dels Frares i l'Escola Politècnica de la Universitat de Vic, llevat d'indicació expressa en sentit contrari.